

Likabehandlings- plan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Sandbäcksskolan läsår 2022–2023

Likabehandlingsplan

Sandbäcksskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola (åk 1 – åk 6) och fritidshemmet men benämns alla i planen som en del av Sandbäcksskolan

Läsår

2022-2023

Utvärderas: maj 2023, men följs upp kontinuerligt under läsåret

Innehåll

Förebyggande/Främjande arbete	5
Sex former av diskriminering.....	5
Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier.....	5
Förbud mot repressalier.....	5
Grunduppgifter	6
Verksamhetsformer som omfattas av planen.....	6
Ansvariga för planen.....	6
Planen gäller från	6
Planen gäller till	6
Övergripande policy.....	6
Elevernas delaktighet.....	6
Personalens delaktighet.....	6
Vårdnadshavares delaktighet.....	7
Förankring av planen	7
Utvärdering.....	7
Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats	7
Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan	7
Resultat av utvärderingen av planen för 2021–2022	8
Mål för 2022–2023.....	10
Uppföljning	10
Utvärdering.....	10
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	10
Ansvarig för att årets plan utvärderas.....	10
Resultat av utvärderingen i maj 2023.....	10
Del 1. Främjande och förebyggande insatser	11
Åtgärda.....	11
Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2022–2023.....	12
Undersöka	13
Kartläggningsmetoder:	13
Dokumentation.....	13
Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 22/23.....	14
Analysera	14
Så här gör vi analyser.....	14
Utvärdering av analysen under 2022–2023	14
Uppfölja och utvärdera.....	15
Uppföljning.....	15
Utvärdering	15
Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året.....	15

DEL 2. Sandbäcksskolans handlingsplan mot diskriminering och trakasserier	16
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	16
Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier	16
Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?	16
Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?	17
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen	17
Rutiner för uppföljning	17
Rutiner för dokumentation	18
Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:	18
Ansvarsförhållande	18
Anmälan Socialförvaltningen	18
Anmälan.....	19
Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete.....	20
Övergripande årshjul - Bildningsförvaltningen.....	20
Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero (reglerna gäller mellan 6.00 – 18.30).....	21
Bilaga 3 Skolgårdsverksamheten	22
Bilaga 4 Den röda tråden	24
Förskoleklass	24
Åk 1	24
Åk 2.....	24
Åk 3.....	24
Åk 4.....	24
Åk 5.....	25
Åk 6.....	25
Övrigt.....	25

Förebyggande/Främjande arbete

Bildningsförvaltningen använder fyra steg i vårt förebyggande arbete för att hindra diskriminering, repressalier, trakasserier och sexuella trakasserier. Vi främjar arbetet med värdegrundsprinciperna (demokrati, jämställdhet och likabehandling). Vi bedriver ett aktivt arbete mot diskriminering och trakasserier för att vårt bemötande ska ske på ett likvärdigt sätt för alla barn – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi arbetar förebyggande och främjande på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument, men även av attityder och normer. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på en övergripande nivå för att identifiera risker/hinder i verksamheten. Vi ska ha ett barnrättsperspektiv. (Barnrättslagen, 2020-01-01)

Om det trots detta arbete och förhållningssätt ändå sker sexuella trakasserier eller trakasserier med grund i någon/några av de andra diskrimineringsgrunderna har vi tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi då ska göra. (Diskrimineringslagen, 2017-01-01)

Om någon känner sig kränkt av andra orsaker följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6 kap, 6–11§.

Sex former av diskriminering

Det finns olika former av diskriminering enligt lagen som vi ska arbeta förebyggande emot. De är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera

Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier

Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier är tydliga och finns både i digitalt format på webben och i en kommunikationsplattform samt i pappersformat i verksamheterna. Vår strävan ska vara att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen (till exempel genom att inte arbeta förebyggande mot trakasserier) har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier. (www.do.se)

Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola (åk 1 – åk 6) och fritidshemmet

Ansvariga för planen

- Rektor Sara Aldrin
- Biträdande rektor Mikael Brolin
- Trygghetsteamet

Planen gäller från

Datum: 2022-08-15

Planen gäller till

Datum: 2023-08-14

Övergripande policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

Elevernas delaktighet

Eleverna har varit delaktiga i framtagandet av planen genom att aktivt deltagit i de forum som finns såsom samlingar, biblioteksråd, matråd, klassråd och elevråd. Ett och annat fritidsråd har också hållits. I dessa forum diskuteras skolans värdegrund men också trygghet och trivsel. Eleverna har också svarat på enkäter. I år har de svarat på den kommungemensamma ViSKA enkäten men också andra enkäter utformade av personalen för att mäta bl a trygghet och trivsel. Pandemin har gjort att många fysiska möten inte blivit av, framför allt under 2021. Elevrådet t ex har inte haft så många möten som man normalt har men det kom igång under våren-22. Eleverna deltar i kartläggningen av otrygga platser via trygghetsvandringar och genom att märka ut platserna på skolområdeskarta och kartor över lokaler. Resultatet av enkäterna och trygghetsvandringarna ligger till grund för de mål vi sedan sätter upp och hur vi ska agera som rastvärdar, var vi ska vara. Vid läsårets start får alla elever information om planens innehåll och en förenklad likabehandlingsplan i form av ett bildspel används för att förtydliga och förenkla för eleverna. Eleverna är också med och påverkar innehållet i skolgårdsverksamheten genom att hålla i aktiviteter och hjälpa till i rastbodarna vilket är en del av trygghetsarbetet. I år har vi kunnat ha Sandbäcksdagen där vi har en stor elev delaktighet där bl a äldre leder yngre.

Personalens delaktighet

Genom arbetslagets representant i Trygghetsteamet arbetar vi med planens implementering, uppföljning och utvärdering. En kontinuerlig revidering av planen sker av Trygghetsteamet under läsåret. All personal ges möjlighet att svara på ViSKA enkäten som bl a tar upp frågor om skolans trygghetsarbete och personalen uppmanas att läsa planen vid läsårsstarten. Planen lyfts även på APT och vid nyanställningar. Arbetslagen ska arbeta fram egna trygghetsmål som gäller för respektive elevgrupp och dessa ska följas upp kontinuerligt, dessa har inte varit så tydliga.

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavarna erbjuds delaktighet genom att svara på ViSKA enkäten och genom andra sätt kartlägga otrygga platser t ex vid utvecklingssamtal eller daglig kontakt med skolans personal. Likabehandlingsplanen och den kortfattade versionen finns att nå via kommunens hemsida (<https://www.katrineholm.se/forskola--skola/grundskola/styrdokument.html>) men även på skolans expedition och kan delas ut vid behov, t ex vid nya skol- och fritidsplaceringar under läsåret. Planen har diskuterats och ordningsreglerna har reviderats i områdesrådet.

Förankring av planen

Planen ska läsas av all personal som arbetar vid Sandbäcksskolan vid läsårets start. Att distribuera planen till kringpersonal är rektors ansvar. Övrig personal ansvarar själva för att ta del av planen via Lärknuten, pappersform eller kommunens hemsida. Vårdnadshavare ges information om planen via områdesråd, föräldramöten, Lärknuten och kommunens hemsida. Planens innehåll uppmärksammas i alla elevgrupper vid terminsstart och vid behov. Ansvarig är mentor och personal på fritidshemmet. Planen ska fortsätta vara ett levande dokument som kontinuerligt diskuteras i verksamheterna. Detta görs genom diskussioner om arbetslagens mål, förebyggande/främjande åtgärder mm.

Utvärdering

Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats

Fjolårets plan har lästs igenom grundligt och följts upp i Trygghetsteamet vid flera tillfällen, små justeringar har då gjorts. Framför allt har den sk "Röda tråden" ([Bilaga 4](#)) varit ett levande dokument som det ändrats i. Biträdande rektor har också vid ytterligare tillfällen träffat deltagare från Trygghetsteamet för att diskutera revideringen. Planen har vid upprepade tillfällen diskuterats i Trygghetsteamet och tid för detta har legat i kalendarier.

På A-lagsledarmötena har planen lyfts, inte för utvärdering men för uppföljning bl a av åtgärder och arbetslagens uppsatta mål.

Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan

Biträdande rektor Mikael Brolin och skolans Trygghetsteam.

Resultat av utvärderingen av planen för 2021–2022

Mål för 2021–2022

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har haft fokus på under läsåret:

- Att alla elever och all personal upplever trygghet, studie- och arbetsro (ett utvecklingsområde som resultatet av ViSKA enkäten visade på)
- Att få alla på Sandbäcksskolan att använda ett vårdat språk (de flesta kränkningar övergår från verbala till fysiska enligt incidentrapporterna)
- Att få eleverna mer delaktiga i det främjande/förebyggande arbetet
- Arbetslagens egna uppsatta trygghetsmål (kan vara samma som de ovanstående övergripande).

Resultat av utvärderingen

- Resultatet av Viska enkäterna visar på en ökning av elevernas trygghet, trivsel och studiero i stort sett alla verksamheter. På frågan om det råder studiero (F – åk 6) så har det ökat med att ca 6,5 % av eleverna upplever det.
- Även tryggheten hos eleverna har ökat, både i skolan och på fritidshemmet.
- I den enkät som skolsköterskan gjort i åk 4 så är det 97,3 % av eleverna som känner sig trygga
- Det är i stort sett samma otrygga platser i år som förra året dvs omklädningsrum och dusch dock har korridoren kommit upp som otrygg plats. Detta är något som även personalen uppmärksammat, det är mycket rörelse, spring och elever i korridoren. Det har gjorts olika åtgärder för att stävja detta.

Delaktigheten av eleverna i trygghetsarbetet hade vi stora förhoppningar om via ambassadörerna i Schysst rastfotboll då de varit med som ledare i de lägre åldrarna. Schysst rastfotboll blev tyvärr liggande på is då det blev nya restriktioner och vi inte ville blanda för mycket elever och personal utifrån. Det projektet har det sedan inte blivit något alls med av olika anledningar, bl a pga det samarbetet vi hade innan med RF SISU där initiativtagaren fanns inte finns kvar.

I rörelsesatsningen vi gått in i så har vi även där som mål att få eleverna mer delaktiga, det har inte heller blivit något med av olika anledningar. Samarbete med eleverna på mellanstadiet och skolgårdsverksamheten har fortsatt då bl a åk 4 och åk 5 har ansvarat för aktiviteter på rasterna och lånat ut saker i rastbodarna. Åk 6 hade den sk Tomteutmaningen som är ett populärt inslag på rasterna. Den sk Sandbäcksdagen blev av och den är viktig för skolans "vi-känsla" och har även syftet att visa att större elever inte är så farliga som många av de yngre elever tycker. Språkbruket har blivit bättre och i Trygghetsteamet har vi diskuterat detta, men inte bra och vi jobbar vidare

med detta på olika sätt. Efter en runda i Trygghetsteamet gällande hur de upplever språkbruket så var det "under kontroll", "ganska ok", "blivit bättre". Vi ser i incidentrapporterna och i analyserna av dem att en incident oftast börjar med verbala påhopp som övergår till fysiskt våld. Vi har varit sämre på att följa upp arbetslagens egna uppsatta trygghetsmål, några hade inte ens satt upp några för läsåret och detta har uppmärksammats, att det görs olika och inte fanns någon direkt röd tråd för trygghetsarbetet (detta såg vi redan förra året). Vi i Trygghetsteamet och skolledningen diskuterade detta och kom fram till att trygghetsarbetet skulle prioriteras och schemaläggas vilket har gjorts på olika sätt. Vi har också med denna utgångspunkt skapat en plan för hur man kan arbeta med detta från förskoleklass och upp till åk 6 genom adekvata övningar/lektioner. Den sk "röda tråden" ([Bilaga 4](#)).

Analysen av incidentrapporterna som Trygghetsteamet gör varje månad har varit bra och återkopplingen till EHT har gjort att vi kan rikta stödet till de eleverna som behöver det men fortfarande saknas många återkopplingar på incidenter till biträdande rektor Mikael Brolin dvs vilka åtgärder man gjort och om eventuella kränkningar har slutat. Nytt för detta läsår är att biträdande rektor redan innan mötet med Trygghetsteamet har förberett analysen och presenterar och diskuterar med teamet.

Nytt för i år är också att vi i Trygghetsteamet använder oss av en variant av reflekterande team där man som representant kan lyfta ett dilemma man har och tar hjälp/stöd av teamet.

Mål för 2022–2023

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har fokus på under läsåret:

- Att alla elever och all personal upplever trygghet, studie- och arbetsro (ett utvecklingsområde som resultatet av ViSKA enkäten visade på, det har blivit bättre men mer arbete återstår)
- Att få alla på Sandbäcksskolan att använda ett vårdat språk (de flesta kränkningar övergår från verbala till fysiska enligt incidentrapporterna)
- Att få eleverna mer delaktiga i det främjande/förebyggande arbetet (genom t ex skolgårdsverksamheten, rörelsesatsningen, de olika elevråden)
- Arbetslagens egna uppsatta trygghetsmål (kan vara samma som de ovanstående övergripande).

Uppföljning

Målen ska vara levande under hela läsåret och följs upp kontinuerligt i arbetslagen, i ledningsgruppen, under APT och i de råd där eleverna ingår. I Trygghetsteamet följs detta upp en gång i månaden och läggs in i kalendarium.

Utvärdering

Planen ska utvärderas senast april/maj 2023 enligt kommunens årshjul ([Bilaga 1](#))

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Uppföljningarna som görs under året ligger till grund för utvärderingen. I det kalendarium som biträdande rektor gör så ska det tydligt synas när uppföljning ska ske under året. Genom uppföljningarna får vi en klar bild av hur trygghetsarbetet (de olika uppsatta målen och ev nya mål som dykt upp) och hur arbetet med likabehandlingsplanen har gått. Trygghetsteamet fortsätter med att varje månad "analysera" incidentrapporter för att hitta mönster i varför och av vilka som kränkningar sker.

Analys av arbetslagens och Trygghetsteamets arbete sammanställs i april samt analys av enkäter en gång om året.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

- Sara aldrin, rektor
- Biträdande rektor Mikael Brolin
- Trygghetsteamet

Resultat av utvärderingen i maj 2023

Del 1. Främjande och förebyggande insatser

Åtgärda

- Vi kommer konkretisera målen och planen bättre och prata mer om studiero i alla åldrar
- Vi kommer att fortsätta diskutera ledarskap
- Medvetandegöra personalen om och diskutera de normer och regler som råder på Sandbäcksskolan i de olika elev- och personalgrupperna, detta ska gälla ALL personal
- Uppföljning kommer att ske genom enkäter
- Skolgårdsverksamheten ([Bilaga 3](#)) fortsätter med sitt förebyggande arbete med rastaktiviteter, rastbodas o s v men även att rastpedagogerna presenterar sig och verksamheten i klasserna, detta kommer ske i början av ht-22. De kommer kontinuerligt delta på Trygghetsteamets möten
- Klassöverskridande aktiviteter så som Sandbäcksdagen, friluftsdagar mm
- Fortsätta med schemalagd personal i omklädningsrummen
- Anslå ett rastvärdsschema som är tydligt för alla
- Markera varje gång då vi hör om någon använder ett ovårdat språk och arbeta vidare med detta, hitta en bra metod för det arbetet
- Ha kontinuerliga uppföljningar av incidentrapporterna och av åtgärderna
- Hitta verktyg för att främja studiero i verksamheterna
- Ha nolltolerans mot skojbråk och det ska gälla i alla situationer och all personal
- Trygghetsteamet ska fortsätta arbeta mer aktivt och operativt med samtal (elever, vårdnadshavare) under den tiden som är schemalagd i kalendariet
- Fortsätta med "Rörelsesatsningen" där bl a Schysst rastfotboll ingår
- Hitta sätt att främja goda relationer och träna på det sociala samspelet
- Anpassa lärmiljöerna och arbeta med gott ledarskap i lärmiljöerna genom förstelärarna
- Implementera elevhälsoplanen för att få en röd tråd genom alla verksamheterna

- Öka delaktigheten med eleverna i trygghetsarbetet
- Att som personal alltid markera om elever eller personal blir utsatta för sexuella trakasserier
Använda oss av dessa tips:
 - Materialet "Stopp min kropp" från Rädda barnen, som är en handledning och bok med stöd för samtal med barn/elever i de yngre åldrarna
 - <https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/stopp-min-kropp/stopp-min-kropp-veckan/>
 - Skolverkets stödmaterial om sex- och samlevnad i alla ämnen
 - Bryt! – en bok från RFSU ungdom, som innehåller fakta och övningar att läsa och göra med klasser i mellanstadiet – högstadiet
 - "Världens viktigaste bok" från RFSU som är en sex- och samlevnadsbok som passar i mellanstadiet – högstadiet.

Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2022–2023

Undersöka

Kartläggningsmetoder:

Vi kartlägger trygghet, trivsel, jämställdhet och likabehandling så här:

- Enkäter, framför allt ViSKA enkäten
- Uppföljning av händelser i Stella
- Klasskonferenser
- Analyser av sociogram (vid behov till elevkonferenser)
- Samtal på grupp- och individnivå
- Trygghetsvandringar
- Märka ut otrygga platser (ute och inne)
- Revidera och förankra ordningsreglerna (skolans men också arbetslagens)
- Hälsosamtal

Dokumentation

Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt. Så här gör vi:

- Minnesanteckningar i olika forum
- Stella
- Uppföljning av och åtgärder efter att eleverna märkt ut otrygga platser
- Sociogram
- Enkäter i ViSKA
- Arbetslagens analys av incidentrapporter som ligger till grund för kvalitetsdialog 3
- Analys i Trygghetsteamet

Händelser som upplevs vara **trakasserier**, **sexuella trakasserier** eller en **kränkning**, ska dokumenteras i det digitala systemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

Rapporteringen gäller incidenter av följande karaktär:

- trakasserier utifrån diskrimineringsgrunderna
- sexuella trakasserier
- kränkande behandling (inte kopplat till de skyddade diskrimineringsgrunderna)

www.do.se

Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 22/23

Analysera

Så här gör vi analyser

Biträdande rektor Mikael Brolin fortsätter att läsa samtliga rapporter för att se om elever återkommer och för att se om det finns en röd tråd, han gör innan mötet en lägesrapport enligt följande modell:

- vilka är inblandade (finns det ett mönster?)
- kön på inblandade
- var har incidenten skett
- typ av kränkning

Rapporterna lyfts sedan i Trygghetsteamet där en analys görs enligt följande modell:

- eventuella uppföljningar/åtgärder
- varför ser det ut som det gör?
- hur går vi vidare?

Arbetslagen ska se över sina rutiner för hur och när ärenden analyseras och följs upp.

Inför kvalitetsdialog 3 görs en djupare analys av incidentrapporterna av lärare och fritidshemspersonal samt av rektor.

Utvärdering av analysen under 2022–2023

Uppfölja och utvärdera

Uppföljning

Så här följer vi upp likabehandlingens mål och främjande arbete.

- Uppföljning av planen ska ske kontinuerligt i arbetslagen (detta görs idag i liten utsträckning), Elevhälso-/Trygghetsteamet och i ledningsgruppen samt med eleverna vid elevrådsmöten och vid samtal och uppföljningar/utvärderingar i klasserna
- Avstämning vid APT.

Utvärdering

Så här gör vi utvärderingen/utvärderingar (vilka metoder, vilka som deltar och när):

- Utvärderingen av årets plan sker under april/maj 2023 för att kunna revideras. Den sker med Trygghetsteamet och med biträdande rektor Mikael Brolin. Läsårets mål utvärderas, trygghetsarbetet som helhet och vilka insatser vi gjort. Vi tittar även framåt och ser vad vi gjort bra och kan göra bättre.
- Se över planen och checka av att vi gjort det vi i planen skrivit att vi ska göra görs

Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året

DEL 2. Sandbäcksskolans handlingsplan mot diskriminering och trakasserier

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt Diskrimineringsombudsmannen, DO, ska verksamheten ha rutiner som dels klargör hur verksamheten ska agera om diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Skollagen, 6 kap 10§: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier

När elev(-er) eller skolpersonal upptäcker eller utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska vi skyndsamt rapportera och behandla händelsen/händelserna enligt nedanstående rutiner.

En utredning kring kränkning ska alltid vara allsidig och neutral. Alla ska behandlas lika. När utredningen är klar drar den som gjort utredningen slutsatser och om man då ser att en kränkning skett ska detta kraftfullt markeras mot den som kränkt.

Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?

- Eleven kan berätta för någon vuxen i verksamheten, t.ex. någon i trygghetsteamet, mentorn, skolsköterskan, kuratorn, rektorn eller någon annan vuxen. Eleven kan också berätta för vårdnadshavare som sedan kontaktar mentorn eller trygghetsteamet.
- Den personal som får kännedom om kränkningen eller trakasseriet ansvarar sedan för frågan. Vid allvarlig kränkning ska rektor omedelbart kontaktas för att kunna rapportera vidare till huvudmannen. Vid osäkerhet - ta kontakt med rektor/ trygghetsteam för råd.

- Vid händelser där hot och våld förekommit - se separat handlingsplan, "Handlingsplan vid Hot och Våld". Denna finns publicerad på Lärknuten samt på www.katrineholm.se
- Kartläggning av händelse sker av den personal som enligt skolans rutiner äger frågan, till exempel genom samtal med berörda och kontakt med vårdnadshavare.

Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?

- Om barnet/eleven upplever att händelsen är en kränkning efter att utredning skett, ska det dokumenteras i det digitala incidentrapporteringsystemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.
- Rektor informeras och är vid behov även delaktig i samtal.
- Samtal förs med den som är kränkt.
- Enskilda samtal med den/de som utfört kränkningen. Budskapet är att kränkningen omedelbart ska upphöra.
- Hemmen kontaktas. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att vårdnadshavaren blir kontaktad.
- Trygghetsteamet kopplas in vid behov.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade parter.
- Bildningsförvaltningens kontor tar kontinuerligt del av rapporteringen och rapporterar i sin tur m.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen

- Den som får vetskap om att elev kränks/trakasseras av personal har skyldighet att **skyndsamt** anmäla detta till rektor.
- Rektor dokumenterar enligt särskilda rutiner.
- Rektor kontaktar **omedelbart** bildningsförvaltningen. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med förvaltningen. Om det är personal som ska utredas sker det tillsammans med personalavdelningen, i samverkan med berördas fackliga ombud, som involveras utifrån ärendets specifika omständigheter.

Rutiner för uppföljning

Inom de närmaste veckorna hålls de inblandade under uppsikt. Nya samtal ska ske med alla inblandade för att kontrollera att kränkningarna/trakasserier upphört. Under tiden ska nedanstående göras:

- Skriva en handlingsplan/tidsplan för uppföljning och åtgärder.
- Analys av händelsen/händelserna utifrån diskrimineringsgrunderna – om det har skett en diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.

- Analys av händelsen/händelserna – om det är trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Analys av händelsen/händelserna. Om det är allvarligt hot och våld eller om det är repressalier behöver bildningsförvaltningen centralt kontaktas skyndsamt.

Rutiner för dokumentation

Alla incidenter ska dokumenteras. I vår verksamhet är det rektor som är ytterst ansvarig för att så sker och att all personal känner till rutinerna. Om det är en elev som kränkt någon är det mentorn, den som tog emot händelsen eller någon i trygghetsteamet som dokumenterar. Om det är en personal som kränkt/trakasserat en elev är det rektor som dokumenterar.

- Dokumentation sker via det digitala incidentrapporteringsystemet Stella Elev. All analys, åtgärder och uppföljning sker där.
- Analys av de dokumenterade incidenterna görs kontinuerligt av trygghetsteamet/ EHT samt eventuellt andra utifrån skolenhetens organisation. Detta redovisas regelbundet till Bildningsnämnden samt av rektor en gång om året på Kvalitetsdialogen i mars. ([Bilaga 1](#))
- När personal kränker elev gäller rutiner i särskild ordning. Dokumentation ska ske i personalakt.

Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

- Sara Aldrin, rektor, sara.aldrin@katrineholm.se
- Mikael Brolin, biträdande rektor, mikael.brolin@katrineholm.se
- Trygghetsteamet

Ansvarsförhållande

- Det är rektor som är ansvarig för det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och sexuella trakasserier.
- Den som äger händelsen har det första ansvaret att dokumentera.
- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder om någon personal är en av parterna.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen minsta misstanke om att en elev far illa. Den som utsätter eleven kan vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet nära. Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig omskärelse

Då det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna **inte** i förväg¹ om att anmälan skett. Då det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras.

Anmälan

<https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/Barn-ungdom-och-familj/anmala-barn-som-far-illa/>

¹ Se "Handlingsplan vid hot och våld. För verksamhetsområde förskolan, grundskolan och gymnasieskolan i Katrineholms kommun", sid. 7, 8 samt bilaga 14.2 sid. 17

Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete

Övergripande årshjul - Bildningsförvaltningen

Månad	Åtgärd
januari	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
februari/mars	kvalitetsenkät, trygghetsvandringar m.m.
mars/april	sammanställning, analys av enkäter/trygghetsvandringar, kvalitetsdialog
april/maj	utvärdering av årets likabehandlingsplan
maj/juni	ny likabehandlingsplan
juli	
augusti	förankring av läsårets likabehandlingsplan (personal, elever)
september	eventuella enkäter/trygghetsvandringar m.m.
oktober/november	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
december	

Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero (reglerna gäller mellan 6.00 – 18.30)

TRYGGHET

På vår skola visar vi respekt för alla barn och vuxna.

Vi uppträder hänsynsfullt, artigt och vänligt och använder ett vårdat språk.

Det innebär att all form av kränkande behandling är förbjuden.

STUDIERO

På vår skola har vi studiero i alla lokaler.

Det innebär att du gör ditt bästa, tar ansvar för ditt skolarbete och passar tider.

SAKER OCH TING

På vår skola är vi rädda om skolans och varandras saker.

På vår skola äter vi inte godis och vi lämnar ytterkläderna utanför lektionssalarna.

På Sandbäcksskolan tar du som elev ansvar för din mobiltelefon och håller den avstängd under skol- och fritidstid.

SKOLGÅRDEN

På vår skola håller vi oss på skolområdet, utövar de olika aktiviteterna på bestämda platser (var är anslaget i rastbodarna) och är utomhus på rasterna.

Konsekvenser

- Tillsägelse
 - Konfiskering
 - Utvisning ur klassrummet
 - Kvarsittning
 - Samtal till hemmet
 - Incidentrapporter till Trygghetsteamet
 - Samtal med rektor
- (Utöver samtal har rektor befogenhet att även fatta andra beslut som rör elevens skolgång som t.ex. placering i annan klass eller på annan skolenhet.)

Undantag

Personalen har vid enstaka tillfällen rätt att låta eleverna frångå reglerna om det gagnar verksamheten

Samma regler och lagar för vad som är olämpligt och olagligt i samhället gäller också på vår skola. Reglerna är diskuterade i elevrådsstyrelsen, elevrådet, områdesrådet och med personalen.

Reviderade av områdesrådet 220503

Uppdaterade och beslutade av rektor på Sandbäcksskolan, maj 2022

Bilaga 3 Skolgårdsverksamheten

På Sandbäcksskolan har skolgårdsverksamhet varit en del av skolans trygghetsarbete sedan 2012. Det finns två centralt belägna och synliga utlåningsbodarna på skolgården, Guldgruvan och Diamantgruvan.

Rastpedagoger, som är tillsatta av rektor, ansvarar för att det sker en riktad verksamhet till eleverna samt ansvarar för bodarna. Varje arbetslag ser till att det finns rastvärdar ute efter behov när eleverna har rast.

Syfte:

- stärka elevernas trygghet, delaktighet och stimulera rörelsebehovet

Vi vill att rasterna ska bidra till:

- att eleverna får möjlighet att skapa nya kompisrelationer och öka gemenskapen mellan elever i olika åldrar genom att planera och erbjuda aktiviteter som lockar elever från olika årskurser och klasser.
- att förebygga kränkande behandling, utanförskap och motverka konflikter genom att det alltid finns rastpedagog vid gruvorna, att vara en trygghet för eleverna.
- att skapa fler möjligheter för eleverna att delta i rörelseaktiviteter genom att både erbjuda utlåning av material samt aktiviteter som bidrar till rörelse.
- att eleverna får möjlighet till inflytande via skolans elevråd genom att rastpedagoger medverkar.
- att eleverna känner sig trygga med fler vuxna genom att Rastpedagoger tar ansvar för att tydligt anslå ett aktuellt rastvärdsschema i gruvorna.
- att eleverna ser sin egen roll i att ta ansvar för hela sin skoldag gällande lärande och sociala relationer samt skolans material genom att ha ett tydligt utlåningssystem och att aktivt prata med eleverna om vikten av ansvarstagande över skolans material, behållning av material.

Rastpedagogens roll:

Bär orange väst
Omsorg om alla elever
Stimulera elevernas utveckling och lärande
Uppmuntra elever till att röra på sig
Främja allsidig kontakt och gemenskap
Samarbeta med kommunens förenings- och kulturliv
Ansvar för inköp och se till att det finns material i bodarna
Inspirera elever till att testa nya aktiviteter och leka med nya vänner
Regelbundet delta på Trygghetsteamsmöte och Elevrådsmöte

Arbetslagets roll:

Varje arbetslag bestämmer hur många rastvärdar som behövs ute på rast och lämnar in ett rastschema till rastpedagogerna som sedan anslås i bodarna.
Elevhandledare som har ansvar för specifik elev bär inte väst.
Arbetslaget ansvarar för att frånvarande rastvärd ersätts.

Rastvärdens roll:

Bär gul väst

Vara tillgänglig och ta ansvar för alla elever

Vara observant när det ringer in och se till att alla kommer in på lektion

Uppmärksamma de elever som verkar ensamma och ge stöd att komma in i leksammanhang

Om det saknas pedagog vid utlåningsbodarna kan rastvärden ta ansvar för utlåning

Elevernas delaktighet:

Rastpedagoger deltar på Elevrådet regelbundet för att lyssna in elevernas önskemål.

Genomför aktivitetsveckor med de äldre årskurserna, för de yngre eleverna, med utökad ansvarstagande utifrån ålder.

Samarbete med biblioteksrådet där elever ingår.

Bilaga 4 Den röda tråden

Förslag på aktiviteter man kan använda sig av från förskoleklass tom åk 6

Trygghetsvandringar ska göras en gång per termin, gäller alla årskurser

Implementering av likabehandlingsplanen ska göras i början av varje läsår och följas upp under året i alla verksamheter

Förskoleklass

Arbeta med hur man är mot varandra, arbeta med gruppen men även med individen.

- Vara konkreta i samtal vid samlingar
- Djuren på Djuris [Djuren på Djuris](#)
- Djuren på Djuris börjar skolan [Djuren på Djuris börjar skolan](#)
- Massage
- Stjärnboken

Åk 1

Arbeta ihop gruppen, gruppdynamik, tryggheten i gruppen, klassrumsregler.

- Vara vänner UR säsong 1 [Vara vänner, säsong 1](#)
- Ugglan och kompisproblemet från UR [Ugglan och kompisproblemet](#)
- Samarbetsövningar på lektion.se
- Samarbetsövningar i Skolbanken, Unikum
- Böcker: Bygg din grupp trygg [Bygg din grupp trygg](#)
Maja och Hugo upptäcker att alla är olika [Maja och Hugo upptäcker att alla är olika](#)

Åk 2

Arbeta vidare med det man gjort i åk 1

- Vara vänner UR säsong 2 [Vara vänner, säsong 2](#)
- Stopp min kropp sången, vara nära, privata områden på Youtube
- Stopp min kropp UR
- Känsloboken-för dig som går på lågstadiet [Känsloboken-för dig som går på lågstadiet](#)

Åk 3

- Friendsfilmer på Youtube [Friendsfilmer](#)
- Känsloboken-för dig som går på lågstadiet [Känsloboken-för dig som går på lågstadiet](#)
- Värsta bästa nätet [Värsta bästa nätet-bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel](#)

Åk 4

Arbeta ihop gruppen, gruppdynamik, tryggheten i gruppen, klassrumsregler.

Arbeta med relationer

- Samarbetsövningar på lektion.se
- Samarbetsövningar i Skolbanken, Unikum

- Bygg din grupp trygg [Bygg din grupp trygg](#)
- Kill- och tjejsnack
- Friendsfilmer på Youtube [Friendsfilmer](#)
- Lekens betydelse
- Värsta bästa nätet [Värsta bästa nätet-bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel](#)
- Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen [Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen](#)
- Prata pubertet/mens med flickor via elevhälsan

Åk 5

Arbeta vidare med jobbet från åk 4

- Kill- och tjejsnack
- Friendsfilmer på Youtube [Friendsfilmer](#)
- Lekens betydelse
- Värsta bästa nätet [Värsta bästa nätet-bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel](#)
- Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen [Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen](#)

Åk 6

- Kill- och tjejsnack
- Lik Meg [Lik meg | UR Play](#)
- Friendsfilmer på Youtube [Friendsfilmer](#)
- Lekens betydelse
- Värsta bästa nätet [Värsta bästa nätet-bli säker och trygg på sociala medier, i chattar och spel](#)
- Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen [Värsta bästa hälsan-maten, kroppen, hjärnan, sömnen](#)

Övrigt

Boktips:

- Noelias hemlighet [Noelias hemlighet - Caroline Engvall](#)
- Noelias revansch [Noelias revansch - Caroline Engvall](#)
- Noelia och spelet [Noelia och spelet - Caroline Engvall](#)
- Noelia, ryktet går [Ryktet går, Noelia - Caroline Engvall](#)
- Stella och hemligheten [Stella och hemligheten - Madeleine Bernadotte, Karini Gustafson-Teixeira, Marie Oskarsson](#)
- Gnissel i klassen [Gnissel i klassen](#)

Dilemmakort:

Vänskapssamtal med kloka ugglan [Microsoft Word - diskussionskort.docx \(oppetklassrum.se\)](#)

Dilemmapromenader

Använda skolsköterska och skolkurator i arbetet

besöksadress Stadshuset Gröna Kulle, Fredsgatan 38
postadress Katrineholms kommun, 641 80 Katrineholm,
telefon Kommunens växel 0150-570 00 (vardagar 8–17)
e-post kommunen@katrineholm.se
webbplats www.katrineholm.se

Katrineholm